Náučný chodník na hradby

Kraj:	Trnavský
Okres:	Senica
Geomorfologická jednotka:	Myjavská pahorkatina
Geologické jednotky:	flyšové pásmo a bradlové pásmo
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	bus Prietrž, obecný úrad
Východisko:	Prietrž, obecný úrad
Trasa:	Prietrž, miestna časť Vŕšok (Husitské hradby)
Dĺžka, prevýšenie:	150 m
Čas prechodu:	15 min
Počet zastávok:	2
Náročnosť:	nenáročná trasa

Zameranie chodníka: historické

Typ chodníka: samoobslužný, obojsmerný, líniový, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: nie je

Rok otvorenia: 2014

Aktuálny stav: Chodník je v dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je

Kontakt: Obecný úrad Prietrž, Prietrž 126, 906 11 Prietrž

Poznámka: V obci chýba upozornenie na chodník.

Využiteľnosť pre školy

Územie náučného chodníka je vhodné pre terénne vyučovanie.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Prietrž. Kopaničiarska obec na východ od Senice v juhozápadnej časti Myjavskej pahorkatiny pri rieke Myjave a ústí Debernického potoka do nej. Prvá písomná zmienka je z roku 1262, patrila do holíčskeho panstva, neskôr hradu Branč. Po roku 1415 sa región kontaktuje s husitským hnutím. Miestni zemepáni (Ňáriovci, Amádiovci) prijali protestantizmus. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom, pestovaním konope, tkaním plátna. V roku 1733 bol postavený na určenom neschodnom mieste na okraji obce artikulárny chrám, v ktorom sa stretali veriaci zo širokého okolia od Moravy i Váhu. Zriadená bola i artikulárna škola (1735). V rokoch 1805 – 1815 v Prietrži pôsobil Jozef Ignác Bajza, v revolučných rokoch 1848 farár Viliam Paulíny, úzko spolupracujúci s J. M. Hurbanom, ktorý v Prietrži neraz našiel úkryt. Súčasný novorománsky evanjelický kostol bol v roku 1907 postavený na mieste artikulárneho chrámu, poškodenom pri zemetrasení v roku 1906, podľa plánu Milana Michala Harminca. Pri južnom okraji obce je na Dankáckom potoku vodná nádrž Prietrž.

„Husitské“ hradby v Prietrži-Vŕšku. Opevnenie už zaniknutého kostola na Vŕšku v severovýchodnej časti Prietrže, ktorého výstavba súvisela s najväčšou pravdepodobnosťou s veľkou tureckou ofenzívou v roku 1663. Tvorí ho 0,8 m hrubý kamenný múr v pôdoryse lichobežníka so stranami s dĺžkami od 54 do 36,5 m a štyrmi baštami v rohoch. Po celom obvode múru je 61 strieľní. Vo vnútri hradieb sa nachádza katolícky a na vonkajšej strane židovský cintorín.

Prírodná pamiatka Rieka Myjava. Chránené územie v západnej časti Myjavskej pahorkatiny vyhlásené v roku 1996 pozdĺž horného toku rieky Myjavy v troch úsekoch (mimo mestského intravilánu a p.) medzi Starou Myjavou a sútokom s Brezovským potokom poniže Osuského na ochranu prirodzeného vodného toku so zachovalými brehovými porastami, ktorý má veľký ekostabilizačný a hydromelioračný význam a predstavuje regionálny biokoridor. Väčšia (južná) časť pamiatky (pod Podbrančom) je zároveň územím európskeho významu Horný tok Myjavy (súčasť sústavy Natura 2000).

Rozhľadňa Lipovec. Turistická rozhľadňa východne od Prietrže na vrchu Lipovec (431 m n. m.) nad osadou U Rehušov v južnej časti Myjavskej pahorkatiny. Ide o 6 m vysokú zastrešenú kamennú vežu. Na vyhliadkovej plošine sú informačné tabule s popisom panorámy. (Rovnaká rozhľadňa stojí aj nad Rozbehmi, miestnou časťou Cerovej, v Malých Karpatoch.)

Ručná výrobňa papiera v Podhorí. Malá rodinná manufaktúrna výrobňa ručného papiera, jediná na Slovensku, leží v miestnej časti Prietrže Podhorie asi 6 km na sever od jej centra. Papiereň vznikla po rozdelení Československa (1993), keď jediná výroba sortimentu dôležitého aj pre štátne inštitúcie a orgány ostala za hranicou vo Veľkých Losinách na severnej Morave. Hlavnou surovinou pri výrobe je bavlna, ktorá zvyšuje odolnosť a trvanlivosť papiera. Možnosť exkurzií na požiadanie. Po odbornom

výklade o histórii výroby papiera, klasickej kníhtlači a kníhviazačstve si návštevníci môžu vyrobiť vlastný ručný papier.

Branč > pozri Náučný chodník Starý hrad – Branč

Myjavská pahorkatina. Medzihorský geomorfologický celok na západe Slovenska zhruba medzi Sobotišťom, Osuským, Prašníkom, Bzincami pod Javorinou a Brestovcom medzi Malými Karpatmi na juhu a Bielymi Karpatmi na severe a Považským podolím na východe a Chvojnickou pahorkatinou na západe. Ide o zvlnené nevysoké (zväčša 250 – 400 m n. m.) územie s charakteristickými plošinami oddelenými širšími dolinkami, pri južnom okraji kulminujúce Bradlom (543 m n. m.) s veľmi pestrou a zložitou geologickou stavbou. Okrem paleogénnych flyšových hornín (zlepence, ílovce) sú hojne zastúpené neogénne (zlepence, pieskovce, brekcie) a mezozoické (vápence, pieskovce, sliene, ílovce) horniny včítane bradiel a ich obalu niekde s prekryvom štvrtohorných sedimentov (sprašové hliny, svahové sedimenty, štrkopiesky nív). Miestami – na relatívne odolných horninách, napr. bradlových tvrdošoch (jurské vápence) či masívnych chrbtoch na kriedových pieskovcoch a vápencoch – sa vyskytuje výrazný i skalnatý reliéf (Brančské bradlá) alebo terén s pomerne veľkým prevýšením až vrchovinného rázu – teda nie pahorkatinného, ako by nasvedčoval zaužívaný názov celku –, členený hlbšími dolinami Myjavy, Brezovského potoka, Jablonky, Tŕstia a ich prítokov. [Poznámka na okraj – vrch Bradlo napriek názvu nie je bradlom v geologickom zmysle.] Pre územie Myjavskej pahorkatiny je charakteristický hojný výskyt historických výmoľov, podmienených kombináciou miestami nízkej odolnosti geologického podložia, veľkej členitosti reliéfu, spôsobu obrábania odlesnenej pôdy v rámci kopaničiarskeho osídlenia od 16. storočia a jeho časového prekryvu s tzv. malou dobou ľadovou s častými silnými zrážkami s efektom intenzívnej vodnej erózie. Zhruba polovica plochy medzihoria je dnes zalesnená prevládajúcimi bučinami, a to najmä na skeletnatých pôdach, strmých svahoch, opustených pasienkoch a na územiach s výmoľmi bohato zastúpeným agátom bielym.

Názvy informačných panelov

1. Obec Prietrž, časť Vŕšok
2. Husitské hradby

Panely nie sú označené názvom chodníka ani nie sú číslované.

Husitské hradby

